

32

هفتت نامه

سفارت جمهوری اسلامی ایران در واتیکان

اولین
پیش شماره
ایتالیایی

In allegato
Pre Numero Primo
Italiano

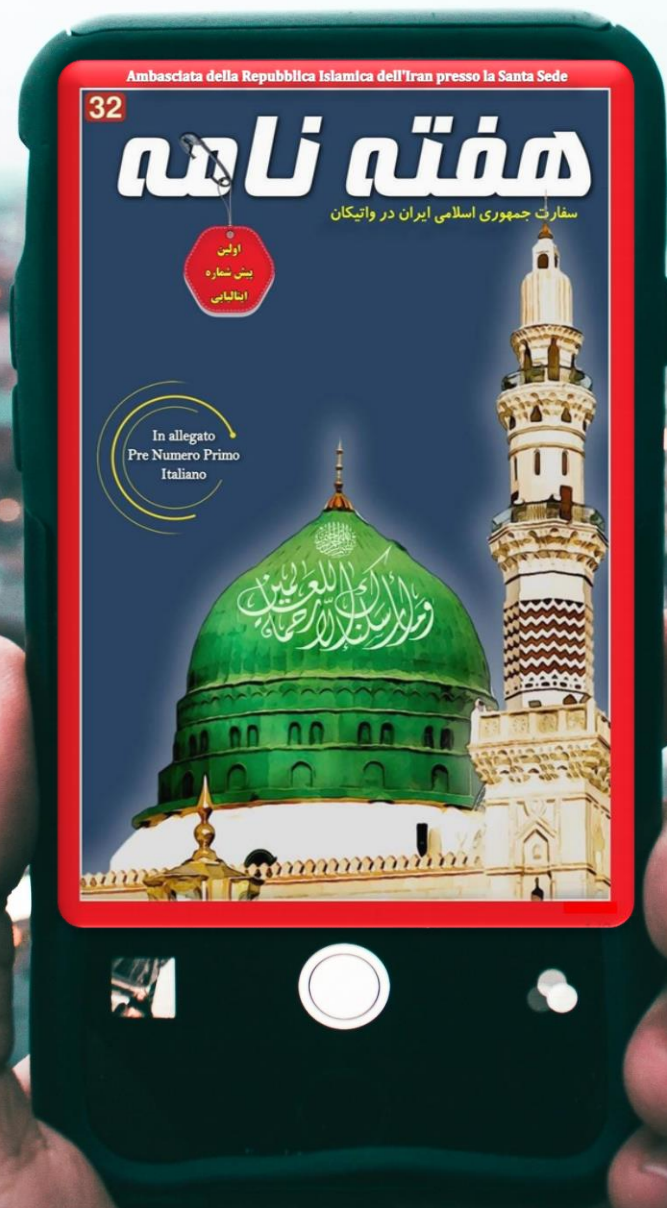
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَاللَّهُ يَدْرُسُ
مَوْلَى رَسُولِ اللَّهِ مُحَمَّدًا

پیام سفیر

کلیک کنید

هفته نامه

سی و دومین شماره هفته نامه سفارت جمهوری اسلامی ایران در واتیکان
(به ضمیمه اولین پیش شماره به زبان ایتالیایی) منتشر شد.

تحریریه هفته نامه

مدیر مسئول:

دکتر محمد حسین مختاری

سر دبیر:

حسن نیازی

در این شماره می خوانیم:

حلت پیامبر رحمت حضرت محمد مصطفی (ص)
شهادت امام زین العابدین حضرت رضا (ع)
وشهادت امام حسن مجتبی (ع) تسلیت باد

- پیامبر رحمت و مهربانی در نگاه مقام معظم رهبری حفظه الله
- پیامبر رحمت (سند مکتوب تاریخی در مورد رفتار حضرت محمد (ص) با مسیحیان)
- پاپ های هم عصر رسول الله (ص)
- رفتار مسالمت آمیز پیامبر (ص) با مسیحیان
- امام حسن مجتبی (ع) در مباحثه با مسیحیان نجران
- سیره عملی امام رضا (ع) در مواجهه با مسیحیان
- وقف در ادیان (به مناسبت روز ملی وقف / یادداشتی از دکتر محمد حسین مختاری)
- گفتگوی دینی و واقعیت های نوین (حجت الاسلام و المسلمین دکتر مسجد جامعی)
- طرح قرآنی رسول اکرم (ص)
- واتیکان در هفته ای که گذشت.

هفته نامه سفارت جمهوری اسلامی ایران در واتیکان

سال اول / شماره سی و دوم

جمعه ۹ شهریور ۱۴۰۳ / ۳۰ آگوست ۲۰۲۴

تهیه و تنظیم: بخش دیپلماسی عمومی سفارت

مجری طرح: بخش فرهنگی سفارت

آدرس: ۵۷,۰۰۱۹۸ Via Bruxelles

تلفن: +۳۹۰۶۸۵۵۲۴۹۴

وب سایت: <https://vatican.mfa.gov.ir/portal>

شبکه ایکس: <https://twitter.com/IRANinVATICAN>

پیامبر رحمت و مهربانی

در نگاه مقام معظم رهبری، امام خامنه ای حفظه الله

یک شخصیت عظیم، با ظرفیت بی نهایت و با خلق و رفتار و کردار بی نظیر، در صدر سلسله انبیا و اولیا قرار گرفته است و ما مسلمانان موظف شده ایم که به آن بزرگوار اقتدا کنیم چرا که فرمود «لکم فی رسول الله اسوه حسنه». ما باید به پیامبر اقتدا و تاسی کنیم نه فقط در خواندن چند رکعت نماز بلکه در رفتار، گفتار، معاشرت و معامله مان هم باید به او اقتدا کنیم، پس باید او را بشناسیم.

از بررسی سخنان حکیمانه ی مقام معظم رهبری، می توان به دغدغه ایشان در

زمینه فاصله گرفتن مسلمانان از پیروی محض از پیامبر اعظم صلی الله علیه وآله پی برد تا

آنجا که ایشان این اقتدا و تاسی را در همه ی شئون زندگی، لازم می دانند.

ذکر نام مقدس پیامبر اعظم صلی الله علیه وآله و شرح گوشه هایی از زندگی آن بزرگوار انصافاً کم است و چهره ی نورانی آن دره التاج آفرینش و آن گوهر یگانه ی عالم وجود برای بسیاری از افراد آن چنان که شایسته است، روشن نیست. به تاریخ زندگی، نه اخلاق و رفتار فردی و سیاسی آن بزرگوار، تمام خصوصیات مثبت یک انسان والا در او جمع بود و واقعاً ساعت ها وقت لازم است که انسان درباره ی خصوصیات اخلاقی پیامبر حرف بزند.

امین بودن و امانتداری او آن چنان بود که در دوران جاهلیت او را به امین نام گذاری کرده بودند و مردم هر امانتی که برایشان خیلی اهمیت قائل بودند، دست او می سپردند و خاطر جمع بودند که این امانت به آن ها سالم برخواهد گشت. حتی بعد از آن که دعوت اسلام شروع شد و آتش دشمنی با قریش بالا گرفت، در همان احوال هم باز همان دشمن ها اگر می خواستند چیزی را در جایی به امانت بگذارند، می آمدند و به پیامبر اعظم

صلی الله علیه وآله می دادند.

محمد
صلی الله علیه و آله
و سلم

بردباری او این اندازه بود که چیزهایی که دیگران از شنیدنش بی تاب می شدند در آن بزرگواری بی تابی به وجود نمی آورد. گاهی دشمنان آن بزرگواری در مکه رفتارهایی با او می کردند که وقتی جناب ابی طالب یا حمزه می شنیدند عصبانی شده و از خود واکنش شدید نشان می دادند، اما پیامبر اعظم صلی الله علیه وآله همین مناظر را با بردباری تحمل کرده بود.

جوانمردی او طوری بود که دشمنان شخصی خود را مورد عفو و اغماض قرار می داد. اگر در جایی ستمدیده ای بود، تا وقتی به کمک او نمی شتافت، دست بر نمی داشت. بارها با دشمنان مغلوب خود رفتاری کرد که برای آنها قابل فهم نبود. مانند روز فتح مکه که فرمود «امروز روز گذشت و بخشش است.» لذا انتقام نگرفت. این، جوانمردی آن بزرگواری بود.

استقامت او استقامتی بود که در تاریخ بشری نظیر او را نمی شود نشان داد. آن چنان استقامتی نشان داد که توانست این بنای مستحکم خدایی را که ابدی است، پایه گذاری کند. با استقامت او یاران آن چنانی تربیت شدند. با استقامت او در آنجایی که هیچ ذهنی گمان نمی برد، خیمه ی مدنیت ماندگار بشری در وسط صحراهای بی آب و علف عربستان برافراشته شد.

دشمنان را یک طور نمی دانست، این از نکات مهم زندگی پیامبر است. بعضی از دشمنان، دشمنانی بودند که دشمنی شان عمیق بود، اما پیامبر اگر می دید که این ها خطر عمده ای ندارند با این ها کاری نداشت و نسبت به آن ها آسان گیر بود، بعضی ها هم بودند که طرح داشتند، اما پیامبر آن ها را مراقبت می کرد و زیر نظر داشت. اما پیامبر با دشمنانی که از ناحیه آن ها خطر وجود داشت، به شدت سختگیر بود و دستور داد خائنان بنی قریظه را در یک روز به قتل برسانند و بنی نظیر و بنی قینقاع را بیرون کردند و خیبر را فتح کردند، چون این ها دشمنان خطرناکی بودند.

محمد
کاشف الغیب
ص
اللهم صل على محمد وآل محمد

الرحمة للعالمين

■ ■ Mercy To The Worlds

سند زیر که از کلیسای کوه سینا استخراج شده است حاوی نامه‌ی رسول خدا (ص) است که در سال ۶۲۰ میلادی به این کلیسا فرستاده است. حامل این نامه علی ابن ابی طالب (ع) است و رسول خدا (ص) در آن متعهد شده است که مسلمانان، از مسیحیان حمایت می‌کنند و زمینه‌ی آزادی عبادت و دعوت به دین مسیحیت را برای آنان فراهم می‌کنند:

این نامه پیمان نامه‌ی محمد پسر عبدالله با مسیحیان است؛ ما با آنان هستیم، خواه از ما دور باشند یا نزدیک. من و بندگان خدا و انصار و پیروان من برای دفاع از آنان آماده‌ایم و مسیحیان رعیت من هستند. به خدا سوگند هر آنچه را که مورد رضایتشان نباشد از آنان دور خواهم کرد و هیچ اجباری بر آنان نیست. قضاتشان از میان خودشان انتخاب خواهند شد و راهبانشان در دیرهایشان خواهند ماند. هیچ کس حق ندارد عبادت گاه‌هایشان را ویران کند یا آسیبی به آنان برساند.

هیچ کس حق ندارد چیزی از آن بردارد و به خانه‌ی مسلمانان برود. هر کس غیر از این کند عهد خدا را شکسته است و از رسولش نافرمانی کرده است. آنان هم پیمان من هستند و من با آنان عهد بسته‌ام که در حکومت من با چیز ناخوشایندی روبرو نشوند.

هیچ کس نباید آنان را وادار به هجرت کند یا آنان را به جنگ مجبور سازد بلکه این مسلمانان هستند که باید از آنان دفاع کنند.

اگر مسلمانی با زنی مسیحی ازدواج کند حتماً باید با رضایت آن زن باشد و نباید او را از رفتن به کلیسا و نماز گزاردن در آن باز دارد.

کلیساهایشان باید مورد احترام باشد و نباید از تعمیر آن جلوگیری کرد و نباید حرمت عهد و پیمان آنان شکسته شود. تا روز قیامت هیچ یک از امت مسلمان حق ندارد این پیمان نامه را بشکند.

سلطان سلیم اول پادشاه عثمانی در سال ۱۵۱۷ میلادی این نامه را تأیید کرده و آن را در ضمن نسخه‌های خطی در موزه‌ی امپراطوری عثمانی در قسطنطنیه قرار داده است.

محمد

پیامبر اسلام حضرت محمد (ص) در سال ۵۷۰ میلادی در شهر مکه متولد و در سال ۶۳۳ میلادی در ۶۳ سالگی در شهر مدینه رحلت کردند. ایشان در طول عمر مبارک خویش با ده پاپ کلیسای کاتولیک هم عصر بوده اند که اسامی آنها به این شرح است:

- پاپ شصت و یکم، پاپ ژان سوم
- پاپ شصت و دوم، پاپ بندیکت یکم
- پاپ شصت و سوم، پاپ پلاژیوس دوم
- پاپ شصت و چهارم، پاپ قدیس گریگوری یکم
- پاپ شصت و پنجم، پاپ سابینین
- پاپ شصت و ششم، پاپ بونیفاس سوم
- پاپ شصت و هفتم، پاپ قدیس بونیفاس چهارم (سال بعثت پیامبر)
- پاپ شصت و هشتم، پاپ آدئوداتوس یکم
- پاپ شصت و نهم، پاپ بونیفاس پنجم
- پاپ هفتمادم، پاپ هونوریوس یکم

نکته جالب در مورد پاپ هونوریوس یکم این است که وی به علت اینکه مقارن با ظهور اسلام در این مقام قرار گرفته بود با چالشهای عقیدتی زیادی مواجه شد. او در مقابل احتجاجات مسلمانان سعی داشت اعتقادات مسیحیان را به نفع یکتاپرستی اصلاح کند. به همین علت بعد از مرگ در سومین مجمع کنستانتینوپول در سال ۶۸۰ میلادی مرتد اعلام شد.

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ

رفتار مسالمت آمیز پیامبر (ص) با مسیحیان

قرآن کریم، موضع مسیحیان را نرم و ملایم توصیف می کند، در حالی که موضع مشرکان و یهود نسبت به مسلمانان خشن بود. آن جا که می فرماید: «یهود و مشرکان را دشمن ترین مردم نسبت به مؤمنان، و مسیحیان را مهربان ترین آن ها می یابی. این به خاطر آن است که در میان مسیحیان، کشیشان و راهب هایی هستند که در برابر حق، کبر نمی ورزند. وقتی آن چه را که بر پیامبر نازل گردیده بشنوند، می بینی که اشک (شوق) می ریزند، به خاطر حقی که شناخته اند. می گویند: خدایا! ما را با شاهدان و گواهان بنویسید.» مسیحیان جزیره العرب و مناطق دیگر؛ مانند شام، شیفته اسلام شدند و آن را از دل پذیرفتند و آنان که هم چنان مسیحی باقی ماندند، هیچ گاه از سوی پیامبر(ص) و مسلمانان به تغییر عقیده و پذیرش آیین اسلام مجبور نشدند. همزیستی مسالمت آمیز مسلمانان و مسیحیان به گونه ای بسیار روشن و آشکار بود. لحن خطاب قرآن و نامه های پیامبر (ص) با مخاطبان مسیحی همراه با عطف و ملایمت بود. تعالیم حضرت مسیح (ع) در دعوت یاران خود به محبت و بردباری تأثیر فراوانی در برخورد مسیحیان بر جای گذاشته است. مسیحیان حبشه عده ای از مسلمانان را پناه دادند و از آنان در مقابل آزار و اذیت کفار قریش، حمایت کردند. وقتی پیامبر(ص) گروه مهاجرین نخستین را به حبشه گسیل می داشتند، از نجاشی به نیکی یاد کردند و فرمودند: «وَلَوْ خَرَجْتُمْ إِلَى أَرْضِ الْحَبَشَةِ فَإِنَّ بِهَا مَلِكًا لَا يَظْلِمُ عِنْدَهُ أَحَدٌ وَ هِيَ أَرْضُ

صِدْقٌ حَتَّىٰ يَجْعَلَ اللَّهُ لَكُمْ فَرَجًا مِّمَّا أَنْتُمْ فِيهِ». «اگر به سرزمین حبشه سفر کنید، در آن جا زمام داری وجود دارد که نزد او کسی ستم نمی کند و آن جا خاک درستی و پاکی است و شما می توانید در آن جا به سر برید تا خدا برای شما فرجی پیش آورد.» در نامه پیامبر (ص) به سران مسیحی؛ از جمله نجاشی، از حضرت مسیح (ع) و مادرش حضرت مریم (س) به نیکی یاد شده است. پیامبر (ص) در آخر نامه به عنوان خیرخواهی نسبت به او تأکید می کند که: «وَإِنِّي أَدْعُوكَ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَ قَدْ بَلَّغْتُ وَ نَصَحْتُ فَأَقْبَلُوا نُصْحِي؛ وَالسَّلَامُ عَلَىٰ مَنْ اتَّبَعَ الْهُدَى». «همانا من تو را به سوی خدای بزرگ می خوانم و من ابلاغ رسالت نموده و تو را نصیحت کردم، پس اندرز مرا بپذیر؛ درود بر پیروان هدایت باد!» قبایل و دسته های مختلف مسیحیان در زمان حیات پیامبر اسلام (ص) و بعد از آن، پیوسته از حمایت فرستاده خدا و مسلمانان برخوردار بودند و مسلمانان براساس پیمان صلحی که با مسیحیان بسته بودند، از منافع و حقوق آنان حمایت می کردند. تنها در زمان خلیفه دوم، عمر، در سرزمین های اسلامی بجز زنان، اطفال و پیرمردان مسیحی، تعداد پانصد هزار نفر مسیحی زندگی می کردند و در مصر، پانزده میلیون مسیحی در کمال آرامش و امنیت تحت حکومت مسلمانان بودند. پس از آن که مسیحیان نجران، از مباحله با پیامبر (ص) به دلیل عظمت شأن و مقام رسول الله و همراهانش مایوس شدند و گفتند که محمد و فرزندانش و علی، شخصیت های وارسته ای هستند، صلح نامه ای با پیامبر (ص) امضا کردند. طبق این صلح نامه، در برابر پرداخت مالیات و خراج مسیحیان نجران در انجام دستورات آیین خود، از آزادی برخوردار بودند. در فرازی از این صلح نامه آمده است: «... وَ لِنَجْرَانَ وَ حَاشِيَتَيْهَا جِوَارُ اللَّهِ وَ ذِمَّةُ مُحَمَّدِ النَّبِيِّ، رَسُولِ اللَّهِ عَلَىٰ أَمْوَالِهِمْ، وَ أَنْفُسِهِمْ وَ مَلَّتِهِمْ، وَ غَائِبِهِمْ وَ شَاهِدِهِمْ، وَ عَشِيرَتِهِمْ، وَ بَيْعِهِمْ وَ كُلِّ مَا تَحْتَ أَيْدِيهِمْ مِنْ قَلِيلٍ أَوْ كَثِيرٍ، لَا يَغْيِرُ أَسْقَفٍ مِنْ أَسْقَفِيَّتِهِ، وَ لَا رَاهِبٍ مِنْ رُهْبَانِيَّتِهِ، وَ لَا كَاهِنٍ مِنْ كِهَانَتِهِ...» «مردم مسیحی نجران و حاشیه آن، در سایه خداوند و ذمه محمد، پیامبر خدا هستند؛ که دارایی، جان، دین، افراد غایب و حاضر، خانواده آنان و تجارت و آن چه از کم یا زیاد در اختیار دارند، همه محفوظ و در امان است؛ هیچ اسقف یا راهب یا کاهنی از آنان، از مقام خود عزل نمی شود و به آنان اهانتی نخواهد شد. بر اساس این صلح نامه روشن می شود که حکومت اسلامی مانند قدرت های زورگو نیست که از ضعف و بیچارگی مخالفان سوء استفاده کند، بلکه در تمام لحظات، روح مسالمت آمیز، دادگری و اصول انسانی را در نظر می گیرد.»

فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ
أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ
 ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ ﴿٦١﴾

از مهم‌ترین حوادث مربوط به مسیحیت در مورد امام حسن مجتبی (ع)، حضور ایشان به همراه پدر و مادر و برادرشان در ماجرای مباحله پیامبر (ص) با مسیحیان نجران است. امام حسن مجتبی و حضرت سید الشهداء علیهما السلام، مصداق واژه «**أَبْنَاءَنَا**» در آیه مباحله بودند. به گفته سید جعفر مرتضی او در بیعت رضوان نیز حضور داشت و با پیامبر بیعت کرد. آیاتی از قرآن درباره او و دیگر اصحاب کساء نازل شده است. گفته اند او در هفت سالگی در مجلس پیامبر (ص) حضور می‌یافت و آنچه بر پیامبر وحی می‌شد را برای مادرش بازگو می‌کرد.

وقتی رسول خدا (ص) به مسیحیان نجران فرمود: پس با من مباحله کنید، اگر من صادق بودم لعنت خدا بر شما نازل شود و اگر کاذب باشم لعنتش بر من نازل شود، مسیحیان گفتند: با ما از در انصاف درآمدی، قرار گذاشتند همین کار را بکنند، وقتی به منزل خود برگشتند، رؤسا و بزرگانشان مشورت کردند و گفتند: اگر خودش با امتش به مباحله بیایند، مباحله می‌کنیم چون می‌فهمیم که او پیغمبر نیست و اگر خودش با اقرباءش به مباحله بیاید مباحله نمی‌کنیم، چون هیچکس علیه زن و بچه خود اقدامی نمی‌کند، مگر آنکه ایمان و یقین داشته باشد که خطری در بین نیست و در این صورت او در دعوی صادق است، فردا صبح به طرف رسول خدا (ص) روانه شدند، دیدند که تنها رسول خدا (ص) و علی بن ابی طالب و فاطمه و حسن و حسین علیهم‌السلام برای مباحله آمده‌اند، نصارا از اشخاص پرسیدند: اینان چه کسانی هستند؟ گفتند: این مرد پسر عم و وصی و داماد او است و این دخترش فاطمه سلام الله علیها است و این دو کودک، دو فرزندانش حسن و حسین علیهم‌السلام هستند، نصارا سخت دچار وحشت شدند و به رسول خدا (ص) عرضه داشتند: ما حاضریم تو را راضی کنیم، ما را از مباحله معاف بدار، رسول خدا (ص) با ایشان به جزیه مصالحه کرد و نصارا به دیار خود برگشتند.

بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی

درباره پیام زندگی امام رضا (ع)

او امام ماست، زندگی او برای ما درس است، از زندگی او باید درس بگیریم؛ زندگی او برای ما یک پیامی دارد، آن پیام چیست؟ من آن پیام را در یک کلمه خلاصه می‌کنم. بدانید پیام زندگی پرماجرای **علی بن موسی الرضا (ع)** به ما عبارت است از مبارزه دائمی خستگی ناپذیر.

بیانات در جمع مردم مشهد در آستان مقدس رضوی - ۱۳۶۳/۹/۳

اگر آن امام معصوم اکنون حضور می‌داشتند چه کسانی را برای خادمی خود انتخاب می‌کردند؟ آیا جز متدین‌ترین، مؤمن‌ترین، صالح‌ترین و با اخلاص‌ترین افراد را؟ و چه کسانی داوطلب این امر می‌شدند؟ قطعاً زاهدترین، عالم‌ترین، برجسته‌ترین و پاک‌ترین افراد به خدمت آن امام در می‌آمدند و خاک آستانش را توتیای چشم خویش می‌کردند. دیدار با خدام حرم مطهر امام رضا (ع)

رویکرد امام رضا (ع) به مسئله‌ی ادیان، وحدت‌گرا است؛ یعنی حقیقت و گوهر تمام ادیان نزد ایشان، یکی است.

یا علی بن موالرضا (ع)

با مطالعه دقیق سیره رفتاری امام رضا (ع) چه در برخورد اجتماعی ایشان با مسیحیان ساکن در مدینه و بعدها شهر طوس، و چه در مناظرات علمی آن حضرت با اندیشمندان دیگر ادیان و مذاهب از جمله جاثلیق، به این مطلب می‌رسیم که رویکرد آن امام همام، وحدت‌گرا بوده است. عیادت از یک همسایه مسیحی در بستر بیماری و اوج احترام به یک عالم مسیحی در جریان یک مناظره تاریخ ساز، قطعا نمونه عینی و مصداقی کامل از این ادعا می‌باشد.

از منظر امام رضا (ع) کثرت‌گرایی دینی در بُعد رفتاری به معنای صلح و همزیستی و مناسبات انسانی با پیروان سایر ادیان، امری مسلم و مورد پذیرش است. این مطلب، علاوه بر «حقانیت» دین، بر اصل «نجات بخشی» هویت دینی نیز تأکید می‌کند که رهیافتی مؤثر در رسیدن به فرهنگ صلح با دیگر ادیان به شمار می‌آید.

وَقْفُ الصَّدَقَاتِ الْجَارِيَةِ

• تمامی محصول سال چهارم را وقف من کنید و

برای تمجید و تشکر از من به من هدیه کنید.

لاویان، فصل ۱۹، آیه ۲۴

دکتر آرمان رشدی مفسر شهیر کتاب مقدس در تفسیر این آیه می نویسد: قانون ثبت شده در این آیه مربوط به قانون نوبر محصولات است که در سفر خروج ۲۳: ۱۹ و نیز در سفر تثیبه ۲۶: ۱-۱۱ بیان شده و بطور خاص در ارتباط با میوه درختان است. وقتی یک درخت جدید شروع به میوه دادن می کند، صاحب آن باید برای سه سال دیگر صبر کند و در طی این مدت از میوه آن درخت نباید به هیچ عنوان خورده شود. در سال چهارم و بعد از اینکه درخت میوه به بار آورد، تمامی میوه حاصله باید به عنوان نوبر محصولات به خداوند تقدیم شود. سپس میوه درخت از سال پنجم به بعد می تواند بوسیله صاحب آن مصرف و خورده شود.

یادداشتی از:

دکتر محمد حسین مختاری

این آیه یکی از آیات مطرح کتاب مقدس در مورد وقف است. البته آیه دیگری نیز در همین کتاب لاویان در فصل ۲۵ آیه ۴ هست که به وقف کل زمین اشاره می کند:

• ولی در طول سال هفتم زمین را وقف خداوند کنید و چیزی

در آن نکارید. در تمام طول آن سال بذری نکارید و درختان

انگورتان را هرس نکنید.

هر هفت سال، یک بار باید به عنوان سبت نگاه داشته می شد. زمین باید غیرفعال می ماند (در آن کشتی صورت نمی گرفت). غذای قوم

باید از غلاتی که به طور خودرو می‌رویدند تهیه می‌شد. مالک نباید آن را درو می‌کرد، بلکه می‌گذاشت تا افراد دیگر از آن بهره ببرند.

البته **عهد جدید** نسبت به مقوله **وقف** نگاه ویژه ای دارد و اساساً وقف را نه بر اموال، محصولات و زمین، بلکه بر جان و هستی آدمی در خدمت به خداوند می‌داند. در کتاب تیتوس فصل ۳ آیه ۱۴ یکی از همان آیاتی است که در مورد وقف نفس برای خدمت به کلیسا و مومنین اشاره شده است:

• **اعضای کلیساهای ما باید یاد بگیرند که چگونه خود را وقف کارهای نیک نمایند تا بتوانند نیازهای واقعی مردم را رفع کنند و زندگی آنها بی‌ثمر نباشد.**

دکتر ویلیام مک دونالد در تفسیر این آیه می‌نویسد: تیتوس می‌بایست به دیگر مسیحیان (کسان ما) تعلیم می‌داد که مهمان نواز باشند و از مریضان و داغدیدگان مراقبت نموده و در برابر کسانی که در احتیاج هستند سخاوتمند باشند. بجای کار کردن برای رفع احتیاجات و خواسته‌های خود، ایشان می‌بایست دید مسیحیان داشته و برای سهمی شدن درآمد خود با دیگران حریص می‌بودند (به افسسیان ۴: ۲۸ نگاه کنید). این امر باعث می‌شد که ایشان از

بدبختی و غم یک زندگی بی‌ثمر و غیر وفادارانه (نسبت به نجات دهنده) رها شوند.

همانطور که اشاره شد وقف در عهد جدید بیشتر ناظر به وقف خویشتن در خدمت به کلیسا و مومنان است ولی در عهد قدیم آیات متعددی در مورد احکام و شرایط وقف اموال تبیین شده است.

اما نگاه اسلام به وقف، به مثابه صدقه ی جاریه است. اگر چه در قرآن صراحتاً سخنی از وقف نیامده ولی روایات زیادی از حضرات معصومین علیهم السلام وارد شده تا جایی که در زمان پیامبر^(ص) وقف میان صحابه رایج شد و نمونه‌های از موقوفات پیامبر^(ص) و امام علی^(ع) در منابع ذکر شده است.

وقف الصدقات جاریه

در کتب فقهی نیز وقف جزء عقود اسلامی است، عقدی که در آن، مالی بخشیده می‌شود تا تنها از منافعش استفاده شود از اینرو در کتب روایی نیز وقف در کنار ابوابی مثل صدقه و هبه ذکر شده است.

البته تاریخچه وقف به قبل از اسلام بر می‌گردد و ما به آیاتی از کتاب مقدس نیز اشاره کردیم ولی بعد از اسلام از اهمیت ویژه ای در جامعه اسلامی برخوردار گردیده و امروزه برخی امور مهم اجتماعی از جمله فرهنگی، رفاهی، بهداشتی و حتی مذهبی برای خدمت رسانی کامل، وابسته به وقف هستند.

«گفتگوی دینی و واقعیت‌های نوین» عنوان سخنان حجت الاسلام و المسلمین **دکتر محمد مسجد جامعی**، عضو شورای سیاست‌گذاری و هماهنگی گفتگوی ادیان، است که در نشست «بهبود روابط انسانی در دوران پسا کرونا با الهام از آموزه‌های اسلام و مسیحیت» در سازمان فرهنگ و ارتباط اسلامی با حضور دبیرکل شورای جهانی کلیساها و رهبران ادیان توحیدی و جمعی از اندیشمندان و صاحب‌نظران، ایراد شد. متن ذیل خلاصه‌ای از بیانات ایشان است.

پیدایش یک ایده مهم؛ گفت و گوی دینی

ارتباط و گفت و گوی با دیگران، لازمه زندگی در جهانی «جهانی‌شده» است؛ جهانی که امور آن عمیقاً پیچیده و مرتبط و متداخل است. بدون شک، برقراری این ارتباط و گفت‌وگو، دشوار و گاهی بسیار دشوار است؛ زیرا هر مجموعه‌ای در شرایطی کاملاً متفاوت با دیگری زندگی می‌کند و این موجب تفاوت تصورات و توقعات می‌شود. انسان‌های امروز و مجموعه‌های انسانی امروز، بیش از آنچه انگاشته می‌شود، متفاوتند. این سخن حتی در آنجا هم که این گروه‌ها به دین واحدی تعلق دارند نیز صادق است. شخص کاتولیک برزیلی یا کوبایی در شرایطی متفاوت با فرد کاتولیک کره‌ای، سریلانکایی، آلمانی و یا پرتغالی زندگی می‌کند. این تفاوت در مورد یک ارتدوکس ایتویپایی، سوری، اوکراینی و یا روسی نیز وجود دارد.

نقش «شورای جهانی کلیساها» در گفت‌وگوی دینی

حال این‌که جهت موفقیت بیشتر، چه می‌توان کرد و کدامین آمادگی‌ها باید ایجاد شود، مسئله دیگری است. اگر سوابق دهه‌های اخیرِ گفت‌وگوی دینی به گونه‌ای علمی، بی‌طرفانه و همدلانه مورد بررسی و نقد قرار گیرد، بسیاری از ابهامات و بسیاری از دلایل عدم موفقیت روشن خواهد شد. با توجه به گستردگی قلمرو «شورای جهانی کلیساها»، آن‌ها بیشتر و دقیق‌تر از دیگران می‌توانند در این باره اظهار نظر کنند؛ مخصوصاً که این مجمع، کلیساهای مختلف و متنوع جهان مسیحی را زیر چتر خود دارد و مهم این است که زیر این چتر، کلیساهایی با موقعیت‌های کاملاً متفاوتی قرار دارند.

مدت‌هاست که از ایده‌های ابتکاری «ویلی برانت» و کاردینال «کازارولی» می‌گذرد. هر کدام از این دو به دلایل خاص خود، خواهان مذاکره با کشورهای پشت پرده آهنین بودند و می‌گفتند: باید تابوی «ضدیت با هر نوع ارتباط» شکسته شود. ویلی برانت، صدر اعظم اسبق آلمان غربی، خواهان «گفت‌وگوی سیاسی» بود و کازارولی، معاون وزیر خارجه و سپس وزیر خارجه و در نهایت نخست‌وزیر واتیکان، خواهان «گفت‌وگوی دینی و کلیسایی».

موفقیت نسبی این اندیشه در آن زمان، زمینه را برای گفت‌وگوهای بیشتر آماده ساخت و از آن به بعد، گفت‌وگوی دینی در معنای کنونی‌اش طرف‌دارانی یافت و به پیش رفت. یکی از مهم‌ترین دلایل این پیشرفت، نظر مثبت و موافق رهبران دینی بود. سقوط بلوک شرق و تنش در رابطه دو کلیسای بزرگ کاتولیک و ارتدوکس و مسائلی دیگر، منجر به تسریع و تعمیق این گفت‌وگوها شد که همچنان ادامه دارد.

گفت و گو با دیگران؛ لازمه جهانی «جهانی‌شده»

برخی با این جریان چندان موافق نیستند و بعضی از آنان، شدیداً از آن انتقاد می‌کنند و آن را بی‌نتیجه می‌دانند. مطمئناً هواداران این ابتکار می‌پذیرند که مشکلاتی وجود دارد و این ابتکار می‌تواند به مراتب موفق‌تر باشد؛ اما در برآوردی بی‌طرفانه باید گفت اگر چنین جریانی وجود نمی‌داشت، به احتمال فراوان در شرایط بدتر و بلکه خطرناک‌تری قرار داشتیم. باید به نیمه پر لیوان نگاه کرد و نه نیمه خالی آن.

با توجه به نکات یادشده، در اهمیت و ضرورت گفت‌وگوی دینی در همین سطحی که وجود دارد، سخنی نیست.

پیشرفت‌های شگرف علمی و مواجهه با جهانی جدید

در اینجا نگارنده مایل است بر اساس مطالعات و تجربیات خود به زمینه دیگری که اهمیت و فوریت بیشتری دارد، بپردازد. واقعیت این است که ما با جهان کاملاً جدیدی روبه‌رو هستیم. این عمدتاً به دلیل پیشرفت‌های شگرف در زمینه تکنولوژی نانو و توان تصرف انسان در ابعاد مولکولی و بلکه اتمی است و نیز تکنولوژی‌های جدید در زمینه الکترونیک و صنایع کامپیوتری و دیجیتال و هوش مصنوعی و تکنولوژی کوانتوم و همچنین توان انسان در به خدمت گرفتن فضا و اعماق عمیق اقیانوس‌ها. مجموعه یادشده به شدت محیط زیست و گیاهان و حیوانات و انسان‌ها را تحت تأثیر قرار می‌دهد و آزادی انسان را به دلیل نظارت دائمی دولت‌ها بر شهروندانشان تهدید می‌کند و اصولاً شرایطی پدید آورده و می‌آورد که چندان شناخته نیست. مشکلاتی که تکنولوژی‌های نوپدید به وجود می‌آورد، متفاوت است با مشکلات محیط زیستی، آن گونه که تا کنون وجود داشته است. مسائلی همچون گرم شدن کره زمین، شکاف‌های ایجادشده و در حال گسترش لایه اُزون، افزایش نسبت گازکربنیک و سایر گازهای سمی در اتمسفر کره زمین، افزایش ازت خاک و کثرت باران‌های اسیدی به دلیل استفاده بیش از حد از کودهای شیمیایی، تجزیه‌ناپذیری بسیاری از محصولات پتروشیمیایی و پلاستیکی، خشک‌سالی و پیشروی‌های بیابانی و افزایش سطح آب دریاها و کاستی آب قابل شرب و امثال این موارد، همگی مسائل محیط زیستی است که عامل اصلی آن، انسان و تصرفات غیرمسئولانه و تمایلات مصرف‌گرایانه اوست. اما مشکلات جدید عموماً از نوعی دیگر هستند.

تکنولوژی‌های نوپدید و بروز اتفاقات غیر قابل محاسب

ادامه حیات روی کره زمین، به دلیل چرخه‌های مختلفی است که وجود دارد. این چرخه‌ها آلودگی‌ها را پالایش می‌کنند و عناصر گوناگون را به جایگاه اولیه بازمی‌گردانند. اما اگر قرار باشد با دست‌کاری ژنتیکی، تحولاتی در گیاهان، حیوانات، میکروارگانیسم‌ها، ویروس‌ها و حیوانات انسان‌ها صورت پذیرد، معلوم نیست این چرخه بتواند به فعالیتش ادامه بدهد و یا دست‌کم با ظرفیت مطلوبی چنین کند؛ زیرا فرآورده‌های جدید را نمی‌شناسد و نمی‌تواند آن‌ها را تحت تأثیر قرار داده و کنش و واکنش‌های لازم را به وجود آورد. البته مشکل به مراتب فراتر است. وقتی طبیعت محصول جدید دستکاری‌شده را نمی‌شناسد، مسائل فراوان و غیرمنتظره‌ای می‌تواند اتفاق افتد؛ و اصولاً ممکن است طبیعت را از ریلی که میلیون‌ها سال است روی آن حرکت می‌کند، منحرف سازد و اصولاً ریل را از میان بردارد. موضوع در آنجا که به هوش مصنوعی و تکنولوژی‌های کنترل‌کننده و یا تکنولوژی کوانتوم بازمی‌گردد، به مراتب غیر قابل محاسبه تر است.

نقش «ادیان»؛ پُر کردن شکاف بین نظام‌های حقوقی و

تحولات علمی جدید با محوریت «گفت‌وگو»

مشکل بزرگ این است که فاصله فراوانی بین این نوع تحولات و نظام‌های حقوقی کنونی وجود دارد. لذا تکنولوژی جدید بدون هیچ نوع نظارتی به پیش می‌رود، و این خطری بزرگ و همگانی است. بسیار بعید است که نظام‌های حقوقی توان انطباق سریع با شرایط جدید را داشته باشند و بتوانند به مرحله اجرا درآیند و در برابر تخلفات بایستند. البته ادیان در صورتی می‌توانند نظریات خود را ارائه دهند که در ابتدا مسئله و پی‌آمدهایش را به دقت شناخته باشند، و این محتاج گفت‌وگوی جدی با متخصصان است. برای آن‌که این مهم با دقت بیشتری انجام شود بهتر است که آنان جهت فهم و یافتن راه‌حل، با یکدیگر گفت‌وگو و همکاری کرده و تجربیاتشان را در اختیار یکدیگر قرار دهند.

سوره
حج

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طرح رسول اکرم

معرفت افزایی سوره های قرآن
با برنامه ریزی هفتگی

مکان نزول: مدینه

تعداد آیات: ۷۸

سوره حج را بشناسیم

سوره حج آخرین سوره جزء ۱۷ قرآن کریم است. احتمال می دهند که زمان نزول سوره حج در اوایل هجرت و قبل از جنگ بدر بوده باشد. غرض سوره بیان اصول و فروع دین است. در این سوره کلیات فروع دین از قبیل نماز و حج بیان شده است. این سوره تنها سوره ای در قرآن کریم است که دو سجده مستحب در آیات ۱۸ و ۷۷ دارد. در فضیلت تلاوت سوره حج پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند: «هرکس سوره ی حج را بخواند، به تعداد کسانی که در گذشته و آینده حج و عمره به جا آورده یا خواهند آورد، به او پاداش حج و عمره داده خواهد شد.» (مستدرک الوسائل، ج ۴، ص ۳۴۵) همچنین امام صادق علیه السلام فرمودند: «هرکس سوره ی حج را در هر سه روز یکبار بخواند، در همان سال به زیارت خانه ی خدا خواهد رفت و اگر در این سفر بمیرد، وارد بهشت می شود.» (ثواب الأعمال، ص ۱۰۸) سوره حج با معرفی روز قیامت آغاز می شود و با دسته بندی ۴ گروه از مردم و وضعیت آنان به سراغ موضوع حج می رود و فرمان به فراخوانی به حج را توسط ابراهیم علیه السلام مطرح می کند. پس از بیان برخی نکات و مناسک حج، موضوع جهاد را مطرح نموده و اذن جهاد را به مسلمین می دهد. سپس مسئله تکذیب رسولان را مطرح و القائنات شیطان را بیان می نماید. موضوع مهاجران به سمت خدا نکته دیگری است که مورد توجه سوره بوده و پس از آن به استشهادات حق بودن خداوند در مقابل شرک می پردازد. سپس به رسول اکرم صلی الله علیه و آله دستور می دهد تا این که حقایق از دعوت خود و بطلان های شرک را بیان کند. آنگاه مؤمنین را به مناسک و امور شرعی دستور می دهد و در آخر سوره را با امر به جهاد برای خداوند و مسلم بودن مؤمنین پایان می دهد.

خداوند متعال در آیات قبلی با پیامبر سخن می گوید و ایشان را بیم دهنده آشکار معرفی می کند، پروردگار القائنات شیطان را آزمونی می داند برای آنها که در دلشان بیماری است و ایمان آورندگان را به صراط مستقیم هدایت می کند. اکنون میزبان آیات نورانی ۵۵-۶۲ سوره حج هستیم.

وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مَرِيَةٍ مِنْهُ حَتَّى تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ يَوْمٍ عَقِيمٍ ﴿٥٥﴾ الْمَلِكُ يَوْمَئِذٍ لَللَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ
 فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٥٦﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا قَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي
 فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ قَاتِلُوا الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ اللَّهَ يُرْزِقُهُمْ اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا وَإِنَّ اللَّهَ لَهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿٥٨﴾ لِيُدْخِلَنَّهُمْ مُدْخَلًا يَرْضَوْنَهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَعَلِيمٌ
 حَلِيمٌ ﴿٥٩﴾ ذَلِكَ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ مَا عُوقِبَ بِهِ ثُمَّ بُغِيَ عَلَيْهِ لَيَنْصُرَنَّهُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَغَفُورٌ غَفُورٌ ﴿٦٠﴾ ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي
 النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٦١﴾ ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ
 الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٦٢﴾

کافران همواره درباره قرآن در شک هستند، تا آنکه روز قیامت به طور ناگهانی فرارسد، یا عذاب روز عقیم (روزی که قادر بر جبران گذشته نیستند) به سراغشان آید! ﴿٥٥﴾ حکومت و فرمانروایی در آن روز از آن خداست؛ و میان آن ها داوری می کند؛ کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند، در باغ های پر نعمت بهشتند؛ ﴿٥٦﴾ و کسانی که کافر شدند و آیات ما را تکذیب کردند، عذاب خوارکننده های برای آن هاست! ﴿٥٧﴾ و کسانی که در راه خدا هجرت کردند، سپس کشته شدند یا به مرگ طبیعی از دنیا رفتند، خداوند به آن ها روزی نیکویی می دهد؛ که او بهترین روزی دهندگان است! ﴿٥٨﴾ خداوند آنان را در محلی وارد می کند که از آن خوشنود خواهند بود؛ و خداوند دانا و بردبار است. ﴿٥٩﴾ (آری،) مطلب چنین است؛ و هر کس به همان مقدار که به او ستم شده مجازات کند، سپس مورد تعدی قرار گیرد، خدا او را یاری خواهد کرد؛ یقیناً خداوند بخشنده و آمرزنده است! ﴿٦٠﴾ این (وعده نصرت الهی) بخاطر آن است (که او بر هر چیز قادر است؛ خداوندی) که شب را در روز، و روز را در شب داخل می کند؛ و خداوند شنوا و بیناست! ﴿٦١﴾ این بخاطر آن است که خداوند حق است؛ و آنچه را غیر از او می خوانند باطل است؛ و خداوند بلند مقام و بزرگ است! ﴿٦٢﴾

خداوند متعال در این آیات عاقبت هر گروه را تا روز قیامت می فرماید. کافران که ایمان نیاوردند تا روز قیامت در شک هستند. اما در روز قیامت حکم و فرمان در دست خداوند متعال است و میان مردم حکم می کند. آنانی که ایمان آورده اند و عمل صالح دارند در باغ های پر نعمت بهشت متنعم هستند اما آنانی که کفر ورزیدند و آیات خدا را تکذیب کردند عذاب خوارکننده می کشند.

معرفت آیات ۵۵ تا ۶۲ سوره حج

اما پاداش کسانی که در راه خدا هجرت کرده اند و کشته شده اند یا وفات یافته اند روزی نیکو از عنایت خداوند دارند و در محلی که خوشنود و راضی باشند وارد می شوند. علامه طباطبایی به انتهای آیات ۵۸ تا ۶۶ توجه کرده و اسامی خداوند

که در آن‌ها ذکر شده را در قرآن با این صورت و پشت سرهم بی‌سابقه دانسته‌اند؛ شانزده اسم در این هشت آیه آمده است: ۱۰- هو؛ ۲۰- خیرالرازقین؛ ۳۰- عفو؛ ۴۰- غفور؛ ۵۰- سمیع؛ ۶۰- بصیر؛ ۷۰- علی؛ ۸۰- کبیر؛ ۹۰- لطیف؛ ۱۰۰- خبیر؛ ۱۱- غنی؛ ۱۲- حمید؛ ۱۳- رؤوف؛ ۱۴- رحیم؛ ۱۵- علیم و ۱۶- حلیم. و در آیه نهم آمده که او زنده می‌کند و می‌میراند و نیز او حق است و ملک آسمان و زمین از او است و این در معنای چهار اسم است: محیی، ممیت، حق و مالک یا ملک که با این چهار اسم بیست اسم از اسمای خدای تعالی که بالطف‌ترین و بی‌سابقه‌ترین وجهی در این ۹ آیه به کار رفته است. (المیزان ذیل آیات ۵۸ تا ۶۶)

در این آیات که هر سه آیه با «ذلک» آغاز شده است خداوند متعال در مورد نصرت حتمی خود برای افرادی صحبت می‌کند که به همان مقدار که به او ستم شده مجازات کند و سپس مورد تعدی قرار گیرد. امام کاظم علیه السلام می‌فرمایند: «از پدرم امام باقر علیه السلام می‌شنیدم که پیوسته آیه‌ی وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ مَا عُوِبَ بِهِ ثُمَّ بُغِيَ عَلَيْهِ لَيَنْصُرَنَّهُ اللَّهُ؛ را تکرار می‌نمود. عرض کردم: پدر جان فدایت شوم! گمان می‌کنم این آیه در شأن امیرالمؤمنین به طور خاص نازل شده است؟! پدرم فرمود: آری.» (بحار الأنوار، ج ۲۴، ص ۳۶۱)

این نصرت خداوند به این افرادی که دوباره مورد ظلم قرار می‌گیرند به سبب آن است که سنت خدا بر این جریان یافته که همواره یکی از دو نفر متضاد و مزاحم را بر دیگری غلبه دهد، همانطور که همواره روز را بر شب، و شب را بر روز غلبه می‌دهد، و خدا شنوای گفته‌های ایشان و بینای اعمال ایشان است پس مظلوم را که حقش از دست رفته می‌بیند و آه و ناله‌اش را می‌شنود و او را یاری می‌کند. و این تصرف در تکوین و تشریح از خدای سبحان است و سببش این است که خدای تعالی خودش حق است و با مشیت اوست که هر موجود حقی دارای حقیقت می‌شود. (المیزان ذیل آیه ۶۱ و ۶۲)

واتیکان

در هفته ای که گذشت

مذاکرات دشوار برای آتش بس ادامه دارد، در حمله تازه به نوار غزه گروهی کشته و مجروح شدند.

روزنامه اُسرواتوره رومانو نوشت: حداقل ۳۷ فلسطینی در بمباران هوایی توسط اسراییل در سحرگاه دیروز در مرکز نوار غزه و اردوگاه نصیرات کشته شدند.

این حملات هوایی اسراییل پس از دستور جدید برای تخلیه برخی مناطق نوار غزه انجام شد. نماینده منطقه ای یونیسف در خاورمیانه و شمال آفریقا گفت: «هر روز که می گذرد، خشونت در غزه شدید تر می شود: اجساد کودکان از زیر آوار خارج می شود، کودکان مجروح از ترس گریه می کنند، بدون آنکه جا یا مکان امنی برای آنها باقی مانده باشد».

از سوی دیگر مذاکرات دشوار برای رسیدن به آتش بس ادامه دارد. فردی از حماس اعلام کرد که این گروه فلسطینی امروز هیاتی را به قاهره اعزام می کند اما در مذاکرات برای آتش بس شرکت نمی کند و فقط برای اطلاع از مذاکرات به قاهره می رود.

به نوشته این روزنامه آمریکا فشار می آورد تا مذاکرات به نتیجه خوبی برسند. بایدن تماس تلفنی با رهبران مصر و قطر داشت. از سوی دیگر تنش در مرز میان اسراییل و لبنان شدیدتر شد و در جریان حمله اسراییل به جنوب لبنان ۵ نفر از حزب الله کشته شدند.

نگرانی پاپ از تصمیم کی یف

وب سایت واتیکان نیوز نوشت: روز یکشنبه فرانسیس در پایان مراسم عبادی در میدان سن پی یترو نگرانی خود را از تصمیم کی یف برای غیر قانونی شدن کلیسای ارتدکس وابسته به پاتریارک نشینی مسکو را اعلام کرد. وی در مورد تصمیم پارلمان اوکراین در مورد غیر قانونی شدن کلیسای ارتدوکس وابسته به مسکو در این کشور گفت: «نمی توان مستقیم یا غیر مستقیم هیچ کلیسای مسیحی را لغو کرد. نمی توان به کسی که می خواهد در کلیسای خود دعا کند اجازه دعا کردن نداد».

پاپ افزود: با تاسف درگیری ها در اوکراین و فدراسیون روسیه را دنبال می کنم در حالی که به مصوبات اخیر در اوکراین فکر می کنم، ترس برای آزادی دینی کسانی که دعا می کنند در من بوجود می آید، زیرا کسی که واقعاً دعا می کند، همیشه برای همه دعا می کند. مرتکب شر نمی شود زیرا دعا می کند. اگر کسی علیه ملت خود مرتکب شری شود، مجرم است، اما نمی تواند مرتکب شر شود زیرا دعا کرده است. بنابراین اجازه دعا کردن بدهید به کسانی که می خواهند در کلیسای خود دعا کنند. خواهش می کنم بطور مستقیم یا غیر مستقیم هیچ کلیسای مسیحی را ملغی نکنید: کاری به کار کلیساها نداشته باشید. در ادامه خبر آمده است، این لایحه که در ۲۰ اوت گذشته در کی یف با اکثریت آراء تصویب شد. به کلیساهای مورد نظر ۹ ماه فرصت می دهد تا پیوندهای خود با کلیسای ارتدکس روسیه را قطع کنند، با واکنش فوری پاتریارک نشینی مسکو روبرو شد که در تفسیری آن را «نقض حقوق بشر برسمیت شناخته شده در سطح بین المللی در زمینه آزادی دینی» خواند.

فرانسیس: موج پوپولیسم در اروپا باعث از بین رفتن اصول برادری می شود.

وب سایت واتیکان نیوز نوشت: پاپ در پیامی به گردهمایی جوانان از اروپا و جهان در مورد هدایت عقایدی در جهت اروپایی قوی و دموکراتیک که از ۱۷ تا ۳۰ اوت ادامه دارد، ضمن موافقت با آنها در مورد خطر رشد جنبش هایی که آسیب پذیر ترها را در اولویت قرار نمی دهند، گفت: از جوامع در اروپا خواسته می شود تا روش ها و ابزارهایی برای کاهش قطبی شدن در درون خود را یافته و بسوی جهان اطراف باز بماند.

خلاصه پیام پاپ این است، فشار های پوپولیستی (عوام گرایی) در اروپا و هرگونه قطبی شدن را که باعث از بین رفتن ارزش های اساسی اتحادیه اروپا می شود را متوقف کنید.

پاپ با نگرانی در مورد سرنوشت اروپا گفت: در زمانی زندگی می کنیم که در آن جنبش های مختلف پوپولیست از محبوبیت مردمی بزرگی برخوردار هستند. پایه این گرایش، که دائماً گسترش می یابد، عوامل اقتصادی و سیاسی قرار دارند. اصول کرامت انسانی و اخوت که هویت انجیلی دارند چه می شوند؟.

این تاخیر مداوم در مذاکرات به همراه تحریکات، فقط به افزایش تنش ها تا رسیدن به جنگی منطقه ای کمک کرده اند.

کلیسای سرزمین مقدس: مذاکرات بی پایان است، راه حلی برای صلح یافت شود.

وب سایت واتیکان نیوز نوشت: پاتریارک ها و رهبران جامعه مسیحی اورشلیم در درخواست مشترک تازه ای با اعتراض به طولانی شدن مذاکرات خواستار یافتن راه حلی برای صلح شدند.

در این بیانیه آمده است: کشته شدگان بی گناهان، آوارگی و تخریب ها باید متوقف شود تا «به سرعت بتوان، از طریق اجرای راه حل دو کشوری با مشروعیت بین المللی، به آتش بسی که به جنگ پایان دهد رسید. میلیون ها آواره همچنان بی خانمان هستند، خانه های آنها غیر قابل سکونت یا تخریب شده است و بطور هفتگی بر اثر بمباران های کلی صدها بی گناه کشته یا به شدت مجروح می شوند.

تعداد بی شمار دیگری بر اثر گرسنگی و تشنگی دچار بیماری های عفونتی هستند. در واقع، مذاکرات برای آتش بس، بدون وقفه با رهبران جنگ افروز دو طرف که ظاهراً بیشتر به ملاحظات سیاسی فکر می کنند تا به پایان دادن به کشته شدن ها و تخریب ها ادامه دارد.

1

30 agosto 2024

Pre Numero Primo

La newsletter elettronica

Quindicinale

Dell'Ambasciata della Repubblica Islamica dell'Iran presso la Santa Sede

Introduzione del grande Seminario scientifico religioso di Qom

Il ruolo della Rivoluzione Islamica nel realizzare empatia e solidarietà con i seguaci del cristianesimo

Santuario di Fatima al-Ma'sūma
Qom, Iran.

Il grande Seminario scientifico religioso di Qom

La Hawza Ilmiyyeh di Qom, ossia il Grande Seminario Scientifico Religioso di Qom è attualmente il centro più grande e più prospero per l'istruzione e la formazione degli studenti di scienze religiose sciite nel mondo islamico.

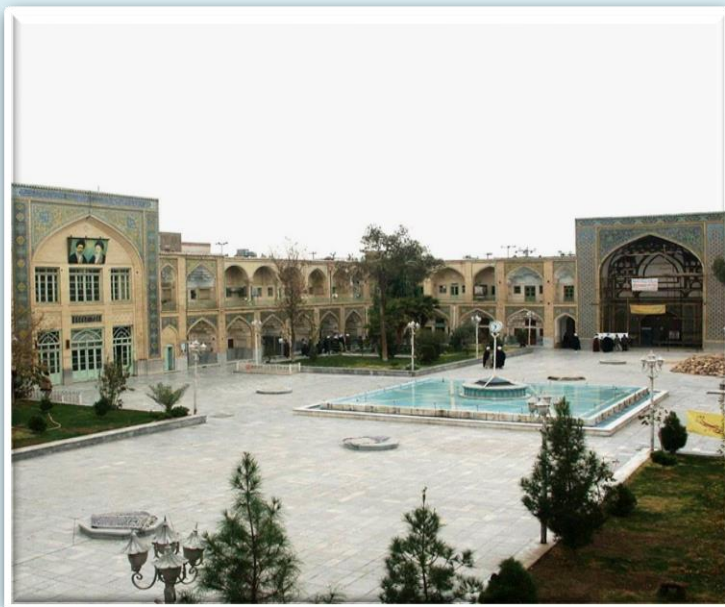
La storia di questo seminario risale ai primi decenni del II secolo Egira e alla migrazione degli Ash'ari da Kufa a Qom e alla prosperità dello sciismo e alla formazione del seminario sciita in questa città. Con la migrazione delle famiglie erudite come: Barqi, Humairi, Ibn Babveyh, ecc. e la presenza degli Alawiti e dei Sadat ossia i discendenti del Nobile Messaggero dell'Islam (pace e benedizioni di Dio su di lui e sulla sua famiglia) nei secoli terzo e successivi, l'area di Qom ebbe maggiore importanza e ne causò la rapida espansione e prosperità, e oltre a questi vantaggi, lo stretto rapporto con gli imam infallibili (pace su di loro) causò la crescente importanza del centro religioso di Qom e lo trasformò in un centro di riferimento e un criterio nel campo delle scienze islamiche. Come riferiscono varie fonti, nel centro seminario di Qom venivano insegnati quasi tutte le discipline delle scienze religiose, tra cui: teologia, scienze coraniche, storia

degli uomini importanti, Hadith, ecc. e i loro preliminari. Nel terzo e quarto secolo, il centro di Qom ebbe molta splendore ma nel quinto secolo ne perse tanto.

Secondo i rapporti degli autori nel VI secolo, questo centro fu avvicinato alla prosperità degli anni precedenti. Dopo l'aggressione dei Mongoli a Qom nel 1265, anche il centro di Qom iniziò a declinare. Sebbene il centro religioso di Qom fosse in declino dal VII al IX secolo, ma l'importanza religiosa di Qom, l'autenticità e l'antichità del suo seminario religioso e le profonde radici degli studiosi sciiti in questa città, impedirono l'improvviso collasso e il completo declino di questo centro. Il sostegno più o meno costante dei Safavidi agli studiosi e alla religione sciita costituì uno dei fattori della crescita e della prosperità dei seminari sciiti. Fino alla fine dell'XI secolo e del XIII secolo, un certo numero di studiosi furono impegnati in attività scientifiche a Qom, che portarono all'ulteriore prosperità scientifica di Qom. Alla fine dell'era dei Qajar e prima dell'arrivo dell'ayatollah Sheikh Abdul-Karim Haeri a Qom e delle sue iniziative per promuovere il livello del seminario di Qom, gli studiosi residenti a Qom avevano compiuto degli sforzi in questa direzione, che non raggiunsero il risultato desiderato.

Con l'insistenza di Sheikh Mohammad Taqi Bafqi e intermediazione di Mirza Mohammad Arbab e dello Sheikh Mohammad Reza Shariatmadar Savaji, venne invitato l'ayatollah Hajj Sheikh Abdul-Karim Haeri a trasferirsi da Arak a Qom e a fondare un seminario ben strutturato e sistemato in questa città. Fu così che l'ayatollah Haeri si stabilì a Qom nel 1962 e pose le basi per l'istituzione del

Il grande Seminario scientifico religioso di Qom

nuovo seminario a Qom. L'ayatollah Haeri istituì grazie alla propria forte capacità d'amministrazione, durante il periodo di circa 15 anni del suo soggiorno a Qom, un seminario scientifico molto forte e prospero, che raggiunse all'apice della fioritura scientifica.

Il seminario di Qom si è ampliato sia per il ruolo che ha avuto nella Rivoluzione Islamica, sia per le opere e le azioni che si attendevano da esso in vari campi dopo la Rivoluzione, soprattutto perché una serie di responsabilità definite nella costituzione del paese e dei posti politici e culturali della società, possono essere svolti solo da coloro che hanno studiato nel seminario scientifico. Inoltre, in questi anni, lo status del seminario di Qom è diventato così forte e importante che diverse persone non solo dall'interno dell'Iran ma anche da molti altri paesi si recano a Qom per studiare scienze religiose. Finora (2024), più di cinquantamila studiosi provenienti da 122 paesi si sono uniti alla grande università di Al-Mustafa, e più di venticinquemila uomini e donne sono stati istruiti e sono tornati nei propri paesi e città per essere educatori, propagatori (missionari) e manager culturali efficaci.

Il ruolo della Rivoluzione Islamica nel realizzare empatia e solidarietà con i seguaci del cristianesimo

Durante il periodo della Repubblica Islamica dell'Iran, diverse chiese iraniane sono state registrate come monumenti dell'eredità culturale e spirituale del paese presso l'UNESCO. Tra cui possiamo elencare le seguenti: la Chiesa di Qara Kilisa, la Chiesa di Santo Stefano e la Chiesa Zor-Zor degli Armeni dell'Iran.

Gli armeni iraniani, con una popolazione di circa 150mila persone, hanno quasi 300 chiese; Cioè per ogni 500 persone c'è una chiesa armena in Iran.

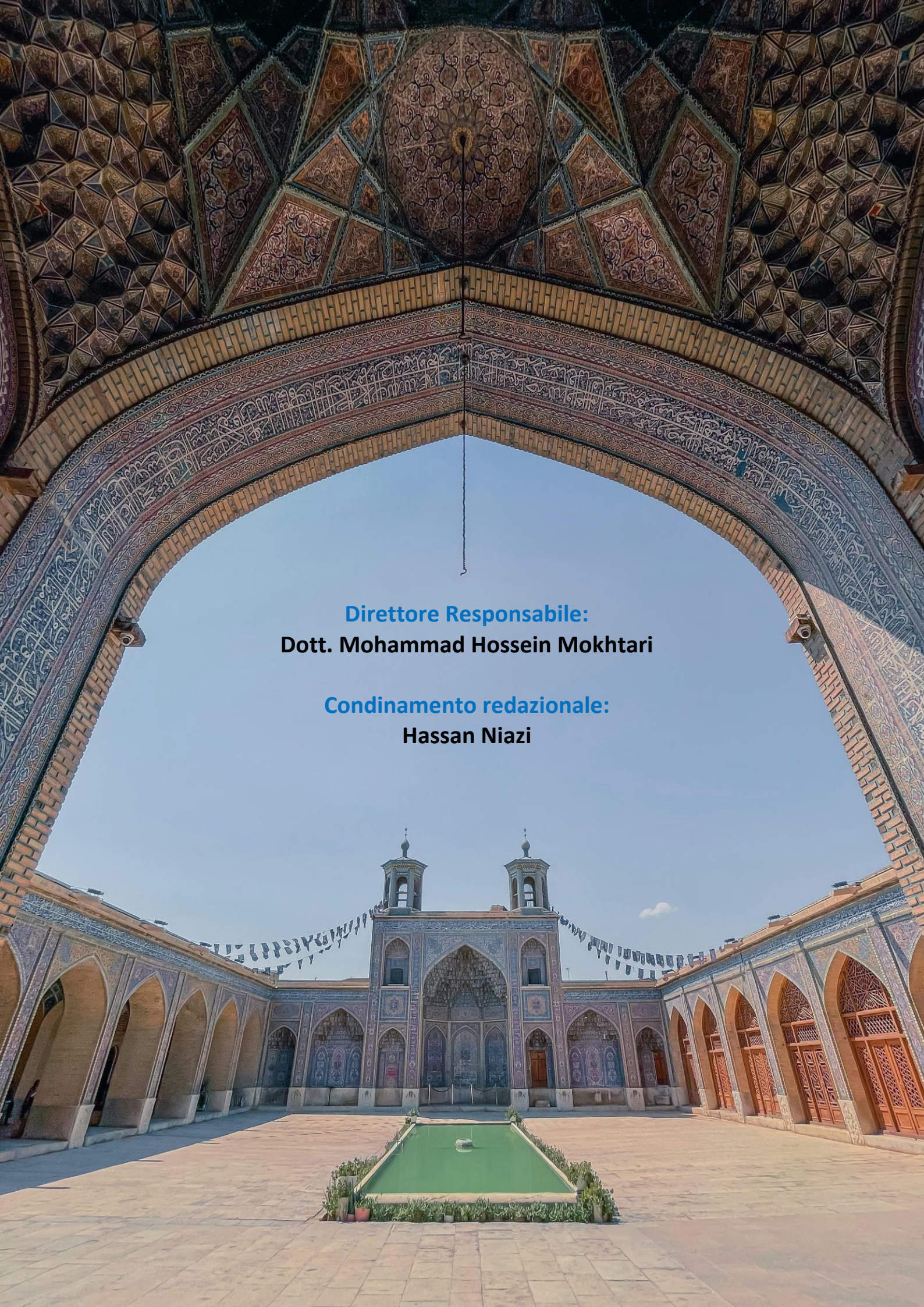
Dopo la Rivoluzione Islamica, si è verificata una trasformazione fondamentale nelle scuole armene e, a differenza del regime dello Scià, i presidi scolastici sono stati gradualmente selezionati tra le minoranze religiose.

Oggi i cristiani armeni svolgono delle attività economiche libere e senza restrizioni nella Repubblica Islamica dell'Iran e ne è un esempio l'azienda per la produzione di abiti "Hakopian".

Gli artisti cristiani hanno attività rilevanti e continue in vari campi artistici come cinema, musica, teatro, radio e televisione della Repubblica Islamica dell'Iran.

Durante gli 8 anni di santa difesa, i cristiani del Paese, a causa dell'attaccamento e dell'affetto al loro Paese insieme al loro compaesani sciiti e sunniti, hanno fatto la storia offrendo 90 martiri, 295 disabili e 58 ostaggi nelle frontiere di difesa dell'onore dell'Iran.

Direttore Responsabile:
Dott. Mohammad Hossein Mokhtari

Condinamento redazionale:
Hassan Niazi